יח לחודש

פח א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי:
ב יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ: ג תָּבוֹא לְפָנֶיךָ

שימוש תהלים

טוב לאומרו להציל הקהל מצרתם

על מחלת לענות (פח, א): [שימוש תהלים לפרק פח] המה טובים להושיע את העיר או את הקהל.

זוהר תהלים

בלשון הזה פותחים, זש"כ (שם ס') קומי אורי כי בא אורך, הרי המלך כאן בודאי, ובכן זהו הכבוד שלה ושמחת הכל כאשר המלך נתפייס עמה, בכל אותן זמנים שמלפנים היא באה אל המלך ועמדה לפניו, כמש"כ (מלכים א' א) ותבא לפני המלך, ותעמד לפני המלך, אבל בזמן הזה לא כן, אלא המלך יבא אליה ויתפייס עמה ויחזירה להיכלו, זש"כ (זכרי' ט) הנה מלכך יבא לך ודאי ולא את אליו, יבא לך לפייס אותך, יבא לך להקים אותך, יבא לך להשלים אותך בכל, יבא לך להכניס אותך להיכלו ולהזדוג עמך זיוג לעולם, כמש"כ (הושע ב) וארשתיך לי לעולם וגו'.

כָּל אוֹתָם הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁמְּשַׁבְּחִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כֻּלָּם מַקְשִׁיבִים לְאוֹתוֹ שֶׁמְּשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ בַּלַּיְלָה בָּאָרֶץ שֶׁהַשֶּׁבַח הַזֶּה הוּא בִּשְׁלֵמוּת

ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי וגו' (פח, ב): [זוהר ח"א פ' ויגש אליו (דף רז:)] פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (שם פח) ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ. בֹּא רְאֵה, דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה קָם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה בְּשִׁירִים וְתִשְׁבָּחוֹת לְשִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, וְזוֹ הָיְתָה שִׂמְחַת הָאֱמוּנָה בָּאָרֶץ, מִשּׁוּם שֶׁזֶּהוּ הַשֶּׁבַח שֶׁל הָאֱמוּנָה שֶׁנִּרְאֶה בָּאָרֶץ.

שֶׁהֲרֵי לְמַעְלָה פּוֹתְחִים בְּשִׂמְחָה שִׁירָה, כַּמָּה מַלְאָכִים עֶלְיוֹנִים בְּכַמָּה מִינִים שֶׁמְּשַׁבְּחִים בַּלַּיְלָה בְּכָל הַצְּדָדִים. כְּמוֹ כֵן לְמַטָּה בָּאָרֶץ, מִי שֶׁמְּשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּאָרֶץ בַּלַּיְלָה, בּוֹ חָפֵץ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכָל אוֹתָם הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁמְּשַׁבְּחִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כֻּלָּם מַקְשִׁיבִים לְאוֹתוֹ שֶׁמְּשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ בַּלַּיְלָה בָּאָרֶץ, שֶׁהַשֶּׁבַח הַזֶּה הוּא בִּשְׁלֵמוּת, לְהַעֲלוֹת אֶת כְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִלְּמַטָּה וּלְזַמֵּר בַּשִּׂמְחָה שֶׁל הַיִּחוּד. בֹּא רְאֵה, דָּוִד הַמֶּלֶךְ כָּתַב, ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי וְגוֹ'. ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי, מָתַי הוּא יְשׁוּעָתִי? בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהִקְדַּמְתִּי שֶׁבַח בַּלַּיְלָה אֶצְלְךָ, אָז הוּא יְשׁוּעָתִי בַּיּוֹם. וּבֹא רְאֵה, שֶׁהֲרֵי בַּלַּיְלָה, מִי שֶׁמְּשַׁבֵּחַ אֶת רִבּוֹנוֹ בַּשֶּׁבַח שֶׁל הַתּוֹרָה, אָז מִתְחַזֵּק בְּחֹזֶק בַּיּוֹם בְּצַד הַיָּמִין, שֶׁהִנֵּה חוּט אֶחָד יוֹצֵא מִצַּד הַיָּמִין, וְאָז נִמְשָׁךְ עָלָיו וּמִתְגַּבֵּר בּוֹ, וְעַל כֵּן אָמַר ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי וְגוֹ'.

מִי שֶׁמְּשַׁבֵּחַ לְרִבּוֹנוֹ בַּלַּיְלָה בִּזְמִרוֹת הַתּוֹרָה אָז הוּא נִתְחַזֵּק בַּיּוֹם בִּתְקוּף בְּצַד הַיָּמִין

ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי וגו' (פח, ב): [זוהר ח"א (דף רז:) זוהר תורה] ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם

צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ. פתח רבי אלעזר ואמר, ה׳ אלהי ישועתי, **בוא וראה דוד המלך היה קם בחצות הלילה והתיגע בתורה בשירות ותשבחות לשמח למלך ולהמטרונה, וזאת היא שמחת השכינה בארץ**, לפי שזאת היא שבחה של השכינה שנראית בארץ, שהרי למעלה פותחים שירה בחדוה כמה מלאכים עליונים בכמה מיני שירות שמשבחים בלילה בכל הצדדים, וכדמיון הזה למטה בארץ, מי שמשבח לו להקב״ה בארץ בלילה בוחר בו הקב״ה, וכל אותן מלאכים הקדושים שמשבחים לו להקב״ה כלם מקשיבים לזה שמשבח לו בלילה בארץ, כי זאת השבחה היא בשלמות להעלות כבודו של הקב״ה מלמטה ולזמר בשמחת היחוד, בוא וראה דוד המלך אמר ה׳ אלהי ישועתי וגו׳, ה׳ אלהי ישועתי מתי היא ישועתי, באותו יום שאני מקדים זמירות בלילה אליי, בכן היא ישועתי ביום, ובוא וראה שהרי מי שמשבח לרבונו בלילה בזמרת התורה, אז הוא נתחזק ביום בתקוף בצד הימין, שהרי חוט אחד יוצא מצד הימין, ואז הוא נתמשך עליו ונתגבר בו, וע״כ אמר ה׳ אלהי ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך.

אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהָאָדָם קָם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה וּמִתְיַגֵּעַ בְּרִנָּה שֶׁל תּוֹרָה כִּי רִנָּה שֶׁל תּוֹרָה לֹא נִקְרָא אֶלָּא בַּלַּיְלָה

ה׳ אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי וגו׳ (פח, ב): [ח״ג (דף כג.) זוהר תורה] **פתח רבי יוסי ואמר** (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה, בוא וראה בשעה שנתעורר רוח צפון ונחלק הלילה הרי ביארנו ששלהבת אחד יוצא ודופק תחת כנפי התרנגול ומכה בכנפיו וקורא, ושלהבת ההוא בזמן שמגיע אליו ונתעורר כנגדו הוא מסתכל בו ונזדעזע וקורא, בשביל כבוד רבונו לעשות רצונו, וקורא להם לאנשים, וע״כ נקרא שכוי, הסתכלות, ונקרא גבר, לפי שנתעורר בשלהבת של גבורה, שמצד הגבורה הוא בא לעורר בעולם, ואז אותן בני האמונה עומדים ונותנים גבורה וכח לכנסת ישראל, וכזאת נקרא רנה של תורה, וע״כ נחל דוד המלכות הוא ובניו לעולם ולדורי דורות, וכאשר התרנגול קורא והאנשים ישנים במטותיהם ואין נתעוררים, התרנגול קורא אח״כ ואומר מה שאומר, וזה נתבאר, אח״כ מכה בכנפיו ואומר, אוי לפלוני נזיף רבונו מרוחק רבונו שלא נתעורר רוחו ואינו משגיח על כבוד רבונו, וכאשר מאיר היום כרוז קורא עליו ואומר, ואל אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה, לסעוד להשכינה באותן הזמירות להיות הכל בחבור אחד, עושי, עושני היה צריך לומר, מהו עושי, אלא בשעה שהאדם קם בחצות הלילה ומתיגע ברנה של תורה, **כי רנה של תורה לא נקרא אלא בלילה, וכאשר הוא נמצא בלילה עם התורה, אז כאשר מאיר היום הקב״ה וכנסת ישראל מתקנים אותו בחוט אחד של חסד, להצילו מכל רע ולהאיר לו בין העליונים והתחתונים**: רבי יהודה אמר אני שמעתי שכך אמר רבי אבא מקרא זה, איה אלוה